

SLOVA NEJSOU LITERATUROU, ČÍSLA NEJSOU MATEMATIKOU, ZMÁČKNUTÍ SPOUŠTĚ NENÍ FOTOGRAFIÍ - O KONVENČNÍM POJETÍ FOTOGRAFIE

O jakémkoli umění není snadné učinit objektivní fakt nebo závěr. Proto pojednávat formou eseje při náhledu na fotografii, jakožto uměleckého díla, může být až umění.

V dnešním diktátu společenských a estetických norem nelze snadno uchopit a popsat konvenční pojetí umění. Je psáno, je dáno - to, co spadá do konvenčního pojetí umění je uměním. To, co spadá do konvenčního pojetí fotografie je tou pravou fotografií?

Žádná sebelepší fotka vozu se senem nenahradí estetický zážitek z jednoho z nejlepších romantických děl krajinomalby Johna Constabla "Vůz na seno". Mnozí by ale raději spatřili fotografii své praprababičky než obraz Mony Lisy. Fotografie není jen uměním. Fotografie je i uměním.

K jakýmkoli slovům o současném lidském vnímání fotografie a tak i jeho konvenčním pojetí patří otázka, co fotografie je. Konvence netvoří pár vyvolených. Tvoří je lidé. V konvenčním pojetí - vnímání fotografie nás nezajímá jak je fotka definována, ale jak je lidmi chápána. Jedna z nejlepších teoretiček fotografie Susan Sontagová píše: fotografie je důkazem, způsobem jak si dělat poznámky, suvenýrem každodenního života, společenským rituálem, nástrojem moci, stopou duchů, obrazem obrazu...

Fotografie si neprošla tak, jako celé malířství změnami konvencí od pravěku, renesance až po dnešní dobu pozdně moderní. Mladá fotografie mílovými kroky dohání nebo snad už dohnala vliv obrazu- výtvarného díla? Ať ano či ne, každopádně není pravdou, že tato mladší gramatika vidění se vždy jen ,starším a moudřejším' výtvarným dílem nechala inspirovat. Také inspirovala. Jistě víckrát a více než třeba jak chronofotografie ovlivnila vnik jednoho z moderních směrů futurismu. Fakt, že fotka střelou ze vzduchovky rozbíjející žárovku je známá stejně, možná i více, než futuristické obrazy ukazuje víc na modernost i módnost fotografie. Je vidět, že její vztah k realitě je chápán (i když je fotka upravená) jako více přesnější, než vztah obrazu a reality. Dnešní doba- dnešní konvence chce do obsahu díla (a nejen díla) zahrnout co možná největší množství námětů. O takové naplnění měla od začátku fotografie snahu. Malířství nikdy nemělo tak velké ambice. Další plus v moderních konvencích fotografie.

Existuje ještě nespočet tvrzení o tom, jak si fotografie může dovolit narušovat a taky jak narušuje vztahy mezi vizuální realitou a zobrazováním a v důsledku toho jak mění své a obecně umělecké konvence. Vždy totiž platilo a umělci by se měli držet jednoho tvrzení o konceptuálním umění - úspěšné umění mění naše porozumění konvencím tak, že mění naše vnímání.

Konvence ve fotografii vždy byly a jsou pozměňovány fotografiemi samotnými. Proto, ať už je nebo není její všudypřítomnost i jejím poselstvím, popřejme mladé fotografii odvalu jejich tvůrcům, ať nejsou pronásledováni vkusem a nebojí se o její nekonvenční pojetí. To se vždy totiž stane jednou novým pojetím fotografie. Cestou jak jí lidé budou nově vnímat. Novou konvencí.